

[Kim Behnke]

Som fredagsordfører ved jeg jo, hvilke pligter der påhviler én, nemlig at få sagerne ekspederet hurtigt.

Vi var med til at vedtage lovforslaget; vi var dermed også med til at begå fejlen, så vi er også med til at få rettet fejlen.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Selverkendelse er en god ting. Den gør sig også gældende i Undervisningsministeriet, og jeg takker for tilslutningen til, at vi får rettet vores lille fejl.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Jørn Pedersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget om Uansættelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af dobbeltarbejde for statsansatte.

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 16/12 92).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Finansministeren (Lykketoft):

Forslagets indhold er jo alene, at man ønsker en undersøgelse i samtlige ministerier og andre statslige institutioner af, hvor mange ansatte der har dobbeltarbejde. Jeg tror, der er meget forskellige forestillinger om, hvor udbredt det fænomen er i det offentlige, og jeg kan sige for regeringens vedkommende, at vi gerne medvirker til ved en stikprøveundersøgelse – og det er for så vidt noget, vi kan foretage, uden at der vedtages en folketingsbeslut-

ning, men det må Folketinget jo selv tage stilling til – der omfatter ikke bare det statslige ansættelsesområde, men også det kommunale, at få et bedre billede af, hvad omfanget af dobbeltarbejdet er inden for det offentlige. På baggrund af en sådan undersøgelses resultat må man så vurdere, om man mener, der er tiltag, der kan gøres i retning af ændringer.

Poul Erik Dyrlund (S):

Den socialdemokratiske folketingsgruppe kan under visse forudsætninger støtte det foreliggende forslag. Vi finder det interessant, at Folketinget får helt check på, hvor mange personer i statens, amternes og kommunernes tjeneste der udfører dobbeltarbejde.

Det er vores opfattelse, at vi under udvalgsarbejdet skal formulere en nærmere præcisering af, hvad det er, der skal undersøges. Undersøgelsen bør efter vores opfattelse rettes imod fuldtidsansatte personer i statens, amternes og kommunernes tjeneste. Det må være rimeligt at få afklaret, hvor mange af disse fuldtidsansatte der har et andet ansættelsesforhold, enten i en privat virksomhed eller i en anden offentlig institution. En sådan undersøgelse er et omfattende projekt. Derfor er det Socialdemokratiets opfattelse, at man bør gennemføre undersøgelsen som en stikprøveundersøgelse.

Socialdemokratiet deler ikke den opfattelse, som er beskrevet i forslaget, at der føres en lemfærdig kontrol med omfanget af dobbeltarbejde, al den stund at der i dag ikke findes regler for dobbeltarbejdes omfang.

Forslagsstillerne lægger op til en begrænsning i omfanget af dobbeltarbejde. Det er vi i Socialdemokratiet principielt enige i. Vi er åbne over for fremtidige diskussioner om, hvordan man kan begrænse dobbeltarbejde, men vi finder det urealistisk at forbyde dobbeltbeskæftigelse ved lov.

Der er grund til at slå fast, at når Socialdemokratiet gerne deltager i arbejdet med at analysere antallet af dobbeltjobbere, er det ikke kun for at fokusere på politibetjentene, tolderne, kontorassistenterne m.m., idet mange akademisk uddannede i ledende stillinger, eksempelvis inden for sundhedssektoren, har dobbeltjob. Langt over 150.000 personer har dobbeltjob, og det vil være forkert at tro, at det kun er offentligt ansatte, der har dobbeltjob.

[Poul Erik Dyrlund]

Et meget stort antal private ansatte har også dobbeltjob. Dette bør vi huske, når der skal gøres en indsats for at reducere dobbeltjobbene.

Derfor er vi af den opfattelse, at også arbejdsmarkedets organisationer bør deltage aktivt i begrænsningen af dobbeltarbejde. Disse organisationer – og det gælder både arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationerne – må have en målrettet interesse i at være med til at begrænse dobbeltbeskæftigelsen. Såvel de økonomiske som de menneskelige konsekvenser af, at vi har 330.000 ledige, må være et oplagt incitament til aktivt at begrænse dobbeltbeskæftigelsen. Jeg synes, den debat og det initiativ her må være et vink med en vognstang til arbejdsmarkedet om at deltage aktivt.

Eva Møller (KF):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Kai Dige Bach, desværre er forhindret i at være til stede i salen, skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne sige følgende:

Med dette beslutningsforslag forstår jeg at SF nu vil til at registrere med det formål senere at begrænse samtlige statsansattes eventuelle dobbeltarbejde. Det vil altså sige, at alle ansatte i ministerierne, alle politibetjente, alle de DSB-ansatte m.fl. nu pænt skal redegøre for, hvad de bruger deres fritid til.

Det kunne det jo egentlig være meget spændende at få at vide. Jeg er da så nysgerrig, at jeg godt kunne lide at vide noget om, hvor flittig den danske befolkning egentlig er. Så skulle jeg alene lade mig styre af min nysgerrighed, ville jeg fluks takke ja til SF's forslag.

Hvis jeg derimod var offentligt ansat, tror jeg jeg nok, at jeg ville blive ganske harmdirrende over denne nysgerrighed – ja, lad mig bare kalde det kontrol og omklamring af min frihed, som SF lægger op til. Hvad kommer det staten ved, hvis jeg som statsansat bruger min frihed på at dele aviser eller reklamer ud for at tjene en ekstra skilling? Sagen må dog være, om de ansatte i staten passer deres arbejde tilfredsstillende, og der findes jo ganske mange mennesker, der i perioder af deres liv fint formår at arbejde mere end 37 timer om ugen. Man skal også være opmærksom på, at der er mange deltidsjob, der umuligt kan stykkes sammen til fuldtidsjob, men som alligevel skal udføres.

I Det Konservative Folkeparti har vi altid været imod unødigt kontrol og registrering, og vi frygter for, hvad SF kunne finde på at bruge en sådan kontrol af dobbeltarbejde til. Personligt kunne jeg godt frygte, at det næste bliver et totalt forbud mod at have et ekstrajob, og den tanke er skræmmende.

Vi mener, at det må være sådan, at familier, der kommer i en presset økonomisk situation, skal have mulighed for at gøre noget ved det, f.eks. ved lidt ekstraarbejde. Vi vil i hvert fald ikke være med til at tvinge familier fra hus og hjem ved at forbyde dem at bruge fritiden til at få det hele til at løbe rundt. Vi tror på, at arbejde skaber arbejde. Vi er vækstorienterede og ikke fordelingsorienterede. Selv arbejdstidsnedsættelser har aldrig skabt flere arbejdspladser. Jeg tror ikke, denne form for planøkonomi vil blive en større succes i Danmark, end det har vist sig den var andre steder. Planøkonomien har spillet fallit. Det eneste, der kan skabe dynamik i samfundet, er de markedsøkonomiske mekanismer.

Det er klart, at en alt for stor arbejdsløshed sætter tankerne i gang om, hvad vi kan gøre for at få flere i arbejde, og her barsler SF så med nogle tanker om at diktere en fordeling af arbejdet. Det tror vi ikke på, og vi vil heller ikke være med til det. Livet er jo så dejligt delt op i faser. Der er perioder, hvor man har masser af energi og virkelyst til at sætte noget i gang, mens der er andre, hvor man ønsker at bruge sine kræfter mere på hjem og familie. Derfor skal vi politikere ikke blande os i, hvor meget folk må og skal arbejde; det er de da bedst til selv at vurdere. Og oprigtigt talt tror jeg heller ikke på, at den danske befolkning vil finde sig i SF's diktat om arbejdstid, endside i et stort bureaukratisk kontrolapparat over dobbeltarbejde.

Jeg mener, forbud er af det onde, og har man ikke legal mulighed for at forbedre sin lønindkomst, bliver den eneste mulighed sort arbejde, og det har vi da vist nok af.

Begrænsning af det enkelte menneskes arbejdsindsats er en planøkonomisk løsning, som Det Konservative Folkeparti må tage skarp afstand fra.

Anders Mølgaard (V):

Da vores ordfører i denne sag ikke kan være til stede i dag, vil jeg i stedet sige et par ord på Venstres vegne.

[Anders Mølgaard]

Det er naturligvis et overordentlig ædelt formål at søge at skabe beskæftigelse til flere i den nuværende situation. I Venstre synes vi også, det er helt flot, at der blev indgået frivillige aftaler på alle dele af arbejdsmarkedet, men det ligger os yderst fjernt at gå ind og lovgive på området. Hverken lovmæssigt forbud mod dobbeltarbejde eller overarbejde kan Venstre tilslutte sig under nogen omstændigheder. Derfor må vi sige nej tak til dette forslag fra SF – venligt, men yderst bestemt.

Poul Nødgaard (FP):

Undersøgelser her og undersøgelser dér synes efterhånden at være blevet en ledetråd for alt offentligt virke i Danmark. På samme måde ønsker SF nu at indlede en form for felttog mod dobbeltarbejde i ministerier og statslige styrelser. Jeg har aldrig hørt noget lignende. Og det kan vel formentlig kun komme fra den kant.

Men jeg vil sige til finansministeren, at med den moderne edb-teknik, vi har til rådighed, må det jo være muligt for finansministeren her at oplyse i kroner og øre, hvilke årlige udgifter der er til dette formål inden for det statslige område. Jeg mener, tallet har været fremme for nylig, men jeg går ud fra, at ministeren har det med sig; ellers er han da i hvert fald ikke ordentligt klædt på.

Hvad er det egentlig, man vil vide mere, end hvad udgiften er pr. år? Er det, SF vil med forslaget, at man vil have oversat den årlige statsudgift til nye offentlige stillinger, så det er dér, hunden ligger begravet? Hvad det angår, melder vi fra, ganske enkelt af den grund, at det, man kunne begynde at tale om, hvis der er så meget overarbejde i den offentlige sektor, var at reducere antallet af de arbejdsopgaver, som det offentlige udfører. For det er helt givet og soleklart for enhver her i Folketinget, at der udføres en lang række opgaver, som kunne om ikke helt afskaffes så i hvert fald reduceres.

Naturligvis skal betalt overarbejde søges undgået – det kan vi godt være enige om – men hvor det i spidsbelastningssituationer er nødvendigt at lave overarbejde, mener vi i Fremskridtspartiet, at arbejdet, når spidsbelastningssituationen er overstået, let skulle kunne afvikles i form af en afspadseringsordning.

Alt i alt synes vi i Fremskridtspartiet ikke, der er behov for endnu en undersøgelse, men

snarere et signal fra finansministeren til de enkelte ministerier om at bringe orden i deres ministerier, hvor langt det meste overarbejde som nævnt kan afvikles ved afspadsering.

Derfor vil vi i Fremskridtspartiet håbe, at finansministeren tager hånd om denne sag og ikke belaster Folketinget mere med det. Det er der overhovedet ikke nogen grund til.

Den kommende tid vil vise, om den siddende regering mener noget med alle de flotte programklæringer, den er kommet med, og at man konsekvent sætter tingene på plads, så vi undgår et sådant paradeforslag, som vi skal ulejliges med en fredag eftermiddag her, men det er vi jo nødt til, når tingene er, som de nu engang er.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg tror, vi alle sammen har stor forståelse for SF's ønske om at gøre så meget som muligt for beskæftigelsen og herunder naturligvis også fjerne urimeligt dobbeltarbejde, men jeg synes, der er en skævhed imellem forslaget indhold og så den titel, man har givet forslaget. Der står i titlen »begrænsning af dobbeltarbejde for statsansatte«, mens forslaget jo – meget mere lødigt efter min mening – lægger op til, at vi skal have fundet ud af, hvad der faktisk sker, og hvad det er for nogle mekanismer, der gør sig gældende.

Så jeg vil bede SF om at være forstående over for, at vi andre siger: Lad os nu først få hold på, hvad sagen drejer sig om, lad os se, om der er nogen steder, hvor det med rimelighed kan begrænses. For de steder, hvor det skyldes, at én og samme person sidder med den nødvendige viden og det ikke er til at dublere den pågældende sådan uden videre, er der altså ikke så meget at gøre. Og det er jo heller ikke den slags situationer, der er noget bid i, hvis man skal gøre noget for beskæftigelsen.

Jeg kan tilslutte mig, at vi prøver på at få hold på, hvordan situationen ser ud ikke bare i den statslige sektor, men også ude omkring i kommunerne, hvis det kan gøres på en lidt begrænset måde, sådan at vi ikke nødvendigvis skal ned at kigge i hvert eneste kontor, men kan få et overordnet indtryk af mekanismer, og hvordan de udnyttes. Så har vi et grundlag for at vurdere, om der sker misbrug, om der faktisk er noget at hente, eller det er i småtingsafdelingen. Og så kan vi begynde at snakke om, hvor meget vi kan gøre for beskæftigelsen.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg har nogle gange tænkt på, når man sådan ser sig om – ikke i folketingssalen, men rundt omkring på virksomheder og andre steder – at man måske kunne kalde danskerne for Europas japanere. Folk, der er ansat på de forskellige virksomheder – dem, som man kender og er venner med eller i familie med, og som har arbejde – er efterhånden i den situation, at de ærlig talt knokler på de arbejdspladser, hvor de er, hvorimod der er en masse, der ikke har noget arbejde.

Vi er jo også begyndt at kigge på nogle andre ting. Jeg tænker bl.a. på, at regeringen nu snakker frivillig sabbatordning. Jeg hørte jo arbejdsministeren sige, jeg tror, det var i onsdags i kl. 19-Radioavisen, at nu skal man altså have nogle frivillige sabbatordninger. Så kunne folk rejse rundt omkring i verden, hvis de ville, sagde hun. Det er noget, som vi skrev, da vi første gang kom med vort forslag om frivillig sabbatordning. Det, ministeren sagde, var de samme ting, som vi skrev i det lovforslag i sin tid. Så der sker noget, og det er også det, jeg mener der skal ske.

Jeg tror ikke, man kommer uden om at tage disse ting op, hvis man vil begrænse arbejdsløsheden her i landet. Som der står i forslaget, er det jo ikke småtingsafdelingen, vi tænker på, f.eks. hvis én sælger en støvsuger og tjener lidt på det eller sådan noget, men der må altså være nogle arbejdspladser i det her.

Når vi har fremsat forslaget, er det ikke mindst på baggrund af, at man på SiD's sidste kongres påviste, at der er utallige eksempler på, at folk inden for staten har dobbeltjob. Det går ud over sikkerheden, det går ud over arbejdsmiljøet. Jeg ved, at SiD i Næstved f.eks. har foretaget adskillige undersøgelser af dette her og har påvist nogle ting, som er forkerte. Da vi i sin tid sammen med arbejdsministeren tog ud til de københavnske klubber og andre steder i fagbevægelsen, hvor også hr. Poul Erik Dyrhund var med, forstod vi også – og det gør man, når man er sammen med faglige folk – at der ligger nogle arbejdspladser her. Derfor synes jeg også, at hr. Poul Erik Dyrhund var lidt mere åben over for det her, end finansministeren f.eks. var.

Man vil lave nogle stikprøveundersøgelser af det. Det skal jeg da ikke sige nej til. Jeg synes, det er godt, at vi kommer i gang, og det er også derfor, forslaget er udformet således. Det

er, for at vi kan få noget på bordet, som vi kan bruge, og det var jo også det, hr. Jørgen Estrup var inde på. Lad os få nogle undersøgelser, og lad os så se, om der kommer noget frem her, vi kan gå videre med.

Hr. Poul Erik Dyrhund henviste også til SiD og fandt det rimeligt, at det her blev undersøgt, men mente, at det måske var urealistisk at gennemgå alle. O.k., så lad os finde ud af noget andet undervejs.

Fru Eva Møller holdt en udmærket tale. Jeg kunne tydeligt høre, det var hr. Kai Dige Bach, der havde skrevet den. Når man kender hr. Kai Dige Bach, kan man godt høre, det var det, der gik igennem her.

Hr. Anders Mølgaard mente, det var ædelt, men afviste det bestemt. Så er der jo ikke så meget at gøre dér.

Hr. Poul Nødgaard talte om overarbejde, hvor forslaget altså lyder på dobbeltarbejde. Vi har før fremsat forslag om, at alt overarbejde skal afspadseres; det mener vi ærlig talt også, selv om det kan være svært. Det her var et felttog, og hr. Poul Nødgaard havde aldrig hørt noget lignende. Nå, jeg mener nu nok, hr. Poul Nødgaard bruger den ret tit, når han er ordfører, at det er dog det groveste, han er blevet udsat for. Det var det også i formiddags med hensyn til arbejdsmiljøloven.

Og så er jeg ked af, at jeg skal høre fra hr. Poul Nødgaard, at man ulejliger Tinget med det her. Det er jo ikke mig, der har sat det på dagsordenen en fredag eftermiddag; forslaget har ærlig talt ligget længe. Men selv om jeg f.eks. i går måtte gå hele dagen og høre på, hvad Fremskridtspartiet ville gøre over for flygtninge osv., fordi jeg også dér var sidste ordfører, kunne jeg da aldrig finde på at sige, at man ulejliger Tinget. Jeg mener, det er en del af vores arbejde. Fremskridtspartiet stiller ærlig talt ret mange forslag, og afhængig af om vi er enige i dem eller ej, går vi da i mindste op og tager til orde mod dem.

Men jeg vil sige tak for de positive ting, der var i det her. Under udvalgsbehandlingen må vi så se på, om det skal være en stikprøveundersøgelse, eller hvorledes vi kan finde ud af noget her. Jeg forstår, at regeringen er delvis enig i, at der skal ske noget på området.

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg skal bare gøre den enkle bemærkning i forhold til hr. Kai Dige Bachs ordførertale,

[Finansministeren]

som fru Eva Møller læste op, at vi fra regeringens side ikke har nogen forestilling om at medvirke til noget, der ligner en registrering af de 800.000 offentligt ansatte med hensyn til, hvad de foretager sig uden for arbejdstiden. Vi vil, som jeg sagde indledningsvis, gerne medvirke til en form for stikprøveundersøgelse i den offentlige sektor, og jeg vil egentlig foreslå, at vi under udvalgsbehandlingen oversender et udkast til udvalget om, hvordan sådan noget kunne gribes an.

Og så skal jeg bare afslutningsvis sige til hr. Poul Nødgaard – men det er jo allerede konstateret af forslagsstilleren – at dette intet har med overarbejde at gøre. Overarbejdet har vi rimeligt overblik over i den offentlige sektor. Der indgik i finanslovaftalen for statens vedkommende en særlig aftale, der betyder, at man har mulighed for at konvertere noget af overarbejdet til faste stillinger, og der er en vis økonomisk byrde ekstra for de styrelser og ministerier, der opretholder en uændret høj overarbejdsindsats. Så der er efter aftale med finanslovpartierne taget tiltag til at forsøge at konvertere overarbejdet i staten til faste stillinger – så langt, som det nu er praktisk muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vødtes uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af Folketinget *Erhard Jakobsen* (CD), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 16. februar 1993 atter kan give møde i Tinget. Stedfortræderens, Addi Andersens, hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Nordisk Råd (2/2 93):

Udtræder: Mejdahl (V)

Ny stedf.: Svend Erik Hovmand (V) (rettelse)

Forsvarsudvalget (5/2 93):

Udtræder: Jens Thoft (SF)

Nyt medl.: Ebba Strange (SF) (rettelse)

Finansudvalget (9/2 93):

Hans Erenbjerg (UP) ændret til Hans Erenbjerg (S)

Arbejdsmarkedsudvalget (11/2 93):

Udtræder: Duetoft (CD)

Nyt medl.: Svend Aage Jensen (CD)

Forsvarsudvalget (11/2 93):

Udtræder: Hanne Thanning Jacobsen (SF)

Ny stedf.: Ebba Strange (SF)

Udtræder: Ebba Strange (SF)

Nyt medl.: Hanne Thanning Jacobsen (SF)

Erhvervsudvalget (11/2 93):

Udtræder: Eva Fatum (S)

Ny stedf.: Taanquist (S)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 23. februar 1993, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.09